12/02/2019

Πάνω από 200 κειμήλια, τρεις γενιές Μητροπολιτών για το Ιμαρέτ

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μαρωνείας και Κομοτηνής

«Θαμμένος» στον αστικό ιστό της Κομοτηνής παραμένει ο πλούτος του Ιμαρέτ αλλά και ο πλούτος που κρύβει εντός του. Ελάχιστος κόσμος έχει επισκεφτεί το μνημείο, ακόμη λιγότεροι επισκέπτες από άλλες περιοχές, παρότι η γεωγραφική του τοποθεσία το βρίσκει πραγματικά στην “καρδιά” της Κομοτηνής.

Όπως γράφει ο Διονύσης Βοργιάς στο xronos.gr μια σημαντική προσπάθεια λαμβάνει χώρα αυτό το διάστημα. Πρόκειται για τις εργασίες συντήρησης μνημείου και εκκλησιαστικής συλλογής και την ανάδειξη του περιβάλλοντος χώρου, με φορείς υλοποίησης το υπουργείο Πολιτισμού, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης και την μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής, με χρηματοδότηση μέσω του ΕΣΠΑ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, και τελικό στόχο την ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το χρονικό των εργασιών, που είμαστε σήμερα

“Το έργο τυπικά ξεκίνησε τον Φλεβάρη του ’18, με τις εργασίες προετοιμασίας του καθαυτού έργου, δηλαδή με καθαρισμούς και με την απαλλαγή του μνημείου από διάφορα προσκτίσματα των παρακείμενων μαγαζιών και κτισμάτων”, ενημερώνει τον “Χ” ο αρχιτέκτονας του έργου Σωτήρης Παράσχου, και συνέχισε: Όταν ολοκληρώθηκαν αυτές οι καθαιρέσεις, αντιμετωπίστηκε ο περιβάλλον χώρος με κλαδέματα δέντρων, αφαιρέσεις φυτών που εμπόδισαν την αναγνωσιμότητα του μνημείου. Μετά ξεκίνησε το μεγάλο κομμάτι της συντήρησης των κειμηλίων του μνημείου που είναι σε εξέλιξη. Ανά αίθουσα μεταφέρονται στο αρχαιολογικό μουσείο, όπου συντηρούνται κι επιστρέφονται. Παράλληλα συντηρήθηκαν τα ξύλινα στοιχεία στο Ιμαρέτ, καθώς υπήρχαν δηλητηριασμοί από το σαράκι που είχε φάει κουφώματα και ξύλινους κίονες. Τα ασημένια κιγκλιδώματα αφαιρέθηκαν, τρίφτηκαν και αναμένουμε το βάψιμό τους.

Επίσης, όπως εξηγεί ο αρχιτέκτονας, “ένα μεγάλο κομμάτι που ολοκληρώθηκε ήταν το βασικό μέρος της αποστράγγισης του περιβάλλοντος χώρου – ένα έργο το οποίο επέκτεινε και προς την Ανατολή το δίκτυο αυτό, ώστε να έχουμε την αντιμετώπιση του πιο βασικού προβλήματος που είναι η ανερχόμενη και η

κατερχόμενη υγρασία”. Στο μεσοδιάστημα, κυρίως λόγω της υγρασίας, υπήρξαν διάφορα προβλήματα, αλλά σήμερα έχουμε φτάσει στο σημείο να αναμένουμε την ολοκλήρωση του χειμώνα, ώστε να ξεκινήσουν οι καθαιρέσεις επιχρισμάτων, για να γίνει εις βάθος εκτίμηση της κατάστασης διαχείρισης και να προβούν στις εργασίες αποκατάστασης.

Στόχος είναι η ανάδειξη του συγκροτήματος, ο βασικός χαρακτήρας του οποίου θα παραμείνει ίδιος. Το συγκρότημα έχει αποκατασταθεί ήδη σε μεγάλο βαθμό στις αρχές του ’90 από τον Χαράλαμπο Μπακιρτζή. Το έργο ολοκληρώνεται τυπικά το καλοκαίρι του 2020, αλλά αναμένεται να δοθεί παράταση για να περαιωθούν όλες οι προγραμματισμένες εργασίες. “Βασικός στόχος είναι το μνημείο να φανεί περισσότερο, να το γνωρίσει περισσότερος κόσμος”, λέει ο αρχιτέκτονας, ο οποίος ευελπιστεί ότι “με την ολοκλήρωση της μουσειολογικής οργάνωσης και της έκθεσης των κειμηλίων να αποτελέσει έναν πόλο έλξης και γνωριμίας της ιστορίας της Κομοτηνής”, αναγνωρίζοντας ως “μεγάλη τιμή” να συμμετάσχει στο έργο αυτό

Ο “Χ” συνομιλεί και με την Έλσα Γιαλαντζή – φιλόλογο αποσπασμένη για να υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα από την πλευρά της μητρόπολης. “Τα

κειμήλια ξεπερνούν τα 200. Εκτός από εικόνες έχουμε και δείγματα μεταβυζαντινής μικροτεχνίας (πχ ξυλογλυπτική) κι εκδόσεις Βενετίας 18ου και 19ου αιώνα". Χαρακτηρίζει το Ιμαρέτ έναν "κρυμμένο θησαυρό της πόλης μας" και μιλάει για "τρεις αίθουσες γεμάτες από κειμήλια 18ου και 19ου αιώνα κατά βάση". Στις δύο αίθουσες υπάρχουν κειμήλια που περισυλλέχθηκαν με μέριμνα της μητρόπολης από ναούς της περιφέρειάς μας, ενώ στην τρίτη (παγοποιίο) εκθέτονται προσφυγικά κειμήλια, με την κα Γιαλαντζή να λέει χαρακτηριστικά "είναι συγκινητικό πως οι Έλληνες από τον Πόντο, την Καππαδοκία, την Ανατολική Θράκη, έφεραν σταυρούς, ευαγγέλια και εικόνες".

Τρεις γενιές μητροπολιτών εργάστηκαν ώστε το Ιμαρέτ να βρίσκεται στην σημερινή του πορεία. Ο μακαριστός Τιμόθεος περισυνέλεξε τα κειμήλια τα οποία κινδύνευαν από υγρασία, άγνοια και κλοπές. Ο μακαριστός Δαμασκηνός ζήτησε το κτίριο κι εγκατέστησε τα κειμήλια σε αυτό. Ο νυν μητροπολίτης κος Παντελεήμων κατάφερε να ενταχθεί το έργο στο ΕΣΠΑ, μέσω του οποίου θα συντηρηθούν το μνημείο και τα κειμήλια, πλέον της ανάδειξης του περιβάλλοντος χώρου.

Θαμμένο στον αστικό ιστό το κτιριακό συγκρότημα

Κυρίως τα σχολεία της περιοχής επισκέπτονται το Ιμαρέτ, ενώ χάρη στις

εκδηλώσεις που έχουν μπει στο πρόγραμμα το τελευταίο διάστημα αρκετοί άνθρωποι της περιοχής έχουν γνωρίσει το κτιριακό συγκρότημα. Δεδομένης όμως της γεωγραφικής του θέσης, δίπλα στον πολυσύχναστο πεζόδρομο της Βενιζέλου, νότια της πλατείας Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου, το κτιριακό συγκρότημα θα έπρεπε να έχει την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα μνημείου σε όλη την Κομοτηνή. Δυστυχώς, όμως, παραμένει "θαμμένο" στον αστικό ιστό, με τους περισσότερους πολίτες να μην γνωρίζουν ούτε …που βρίσκεται η κεντρική του είσοδος.

Οι ευθύνες μη ανάδειξης του Ιμαρέτ είναι διαχρονικές, αλλά υπάρχει και η πραγματικότητα του ότι είναι "θαμμένο" στον αστικό ιστό. Η πρόταση της μητρόπολης Μαρωνείας και Κομοτηνής να κατεδαφιστεί το κτίριο του πρώην κινηματογράφου "Αστέρια", που ανήκει πλέον στο κράτος, παραμένει στο συρτάρι, και ίσως αποτελεί τον μοναδικό τρόπο αυτό το κτιριακό συγκρότημα πραγματικά να βγει στην επιφάνεια. Μόνο τότε θα μπορούμε να μιλάμε για το (όποιο) ιστορικό κέντρο Κομοτηνής…

Πηγή: xronos.gr